

ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledčerek, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

1/2021

Vážení a milí čtenáři, velmi mě těší, že zpravodaj Rožďalovicko tento rok slaví 10 let od svého „znovuzrození“. Každému, kdo se na jeho vydávání podílel a podílí, tímto velmi děkuji. Za těch deset let prošel nemalou proměnou. Přeji Rožďalovicku, aby neubývalo sil jeho redakčnímu týmu a aby tu s námi byl i další léta.

Rád bych zůstal pouze u dobrých zpráv, ale nemohu nezmínit pandemii, ve které už rok žijeme. Ani Rožďalovicím se nevyhnula úmrtí v důsledku virového onemocnění covid-19. Jsem vděčný Centru zdravotní péče Jirny, přes které se nám podařilo naočkovat seniory starší 80 let. Těm jsme zajistili registraci, samotné očkování, a některým i převoz na očkovací místo, které improvizovaně vzniklo v obřadní síni městského úřadu. Bohužel se neuskutečnilo testování antigenními testy, které přislíbila firma s kvalifikovaným personálem. Jako omluvu město předalo přihlášeným uchazečům samotestovací sady zdarma.

I v letošním roce chceme nadále zvelebovat naše město. Máme v plánu úpravu veřejného prostranství a zeleně pod starou školou a výsadbu stromové aleje v ulici Spojovací. Významnou investicí bude

modernizace tříd naší základní školy. S financováním nám budou pomáhat i okolní obce Košík a Žitovlice. Konkrétně se jedná o rekonstrukci fyzikální učebny, a pokud uspějeme v přidělení dotace z Ministerstva místního rozvoje, čeká nás rekonstrukce elektroinstalace v celém prvním a druhém patře.

Z připravovaných projektů, které jsou prozatím takzvaně „na stole“, by mělo jít o revitalizaci náměstí. Ta by se měla týkat zejména parku a výsadby nových stromů.

Pokud jde o Restauraci Na Radnici, stále jsme ve fázi zpracovávání projektové dokumentace.

Mnohé jistě potěším připravovanou urbanistickou studií na lokalitu určenou ke stavbě nových rodinných domů. V rámci této studie dojde k rozdělení lokality na jednotlivé parcely, rozmístění infrastruktury, veřejného prostranství a zeleně. Inženýrskými sítěmi bude lokalita opatřena zřejmě během příštího roku.

Konec března přinesl každoroční kontrolu hospodaření města Krajským úřadem Středočeského kraje. Opět nebyly zjištěny žádné chyby a nedostatky. Na webových stránkách města je také k dispozici Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření města Rožďalovice za rok 2020 vypracová-

vaná odborem interního auditu a kontroly Středočeského kraje.

Velmi mě překvapily mylné domněnky některých občanů, že město údajně zaplatilo za úklid a odvoz nahromaděných odpadů v bývalém Strojbalu a že v důsledku toho došlo tento rok ke zvýšení poplatku za likvidaci komunálního odpadu. Tyto pomluvy se dotýkají osobně nejen mě, ale i zaměstnanců celého úřadu, a potažmo i celého zastupitelstva města.

S klidným svědomím mohu prohlásit, ostatně jsem to uvedl již v minulém čísle, že firma, která zde byla v nájmu, odpady odvezla na svoje náklady. Proč se finanční prostředky na likvidaci odpadů zvyšují, popisují poslední dobou v každém čísle tohoto zpravodaje a budu v tom pokračovat i nadále. Mnozí si totiž stále neuvědomují, že to není město, kdo zdražuje, nýbrž stát a svozové firmy. Město jen zkrátka nehodlá doplácet za občany jejich vyprodukovaný odpad. Ostatně každý může nahlédnout do obecního rozpočtu nebo do účetnictví města podle zákona o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb.

Přeji Vám všem krásné jaro.

Petr Kapál
starosta

Druhé kolo očkování v obřadní síni městského úřadu

Nastavme nakládání s odpady funkčně a hospodárně

Uběhlo teprve první čtvrtletí tohoto roku, ale zastupitelstvo města již připravuje novou obecně závaznou vyhlášku o odpadech na rok 2022. Naším cílem je připravit ji co nejlépe. To znamená najít cestu, aby si každý zaplatil pouze za svůj skutečně vyprodukovaný odpad. Dosud byla platba svým způsobem „nespravedlivá“ pro vícečlenné rodiny. Příští rok pravděpodobně přejdeme k jinému systému, kdy se bude platit za popelnici. Poplatník si tak bude moci vybrat velikost nádoby a četnost vývozu. Ale i tento systém má svá úskalí. Pro jednotlivce či pro dvě osoby to bude znamenat zdražení. Výrazná sleva se naopak dotkne vícečlenných rodin. K této změně se přiklání již většina obcí a občanů. Měla by být motivací k důkladnějšímu třídění, což by

ve svém důsledku mělo vést ke snížení celkového množství směsného odpadu (černé popelnice). Skládkování má být totiž v příštích letech co nejvíce omezeno. Z tohoto důvodu byl obci již letos (a nejinak tomu bude i v dalších letech) výrazně navýšen poplatek za skládkování.

Jednou z možností jsou i nádoby na plast, sklo a papír přímo u domu. Sběrné nádoby na tříděný odpad umístěné na několika místech v obci by byly zrušeny. Výhodou by byl vyšší komfort pro občany a zároveň by se zamezilo odkládání odpadu osobám, které nemají v obci trvalý pobyt či zde nevlastní žádný rekreační objekt. Nevýhodou však je velká počáteční investice do nákupu těchto nádob a dražší vývoz jednotlivých komodit. Nemluvě o počtu popelnic u ro-

dinných a bytových domů. V této souvislosti bychom chtěli také upozornit na neefektivní odkládání odpadu. Mnohdy najdeme v nádobách nerozřezané krabice či nezdeformované PET lahve, které pak rázem zaplní celou velkoobjemovou popelnici. Každý další vývoz navíc totiž prodražuje poplatky každého z nás.

Jak jsme již uvedli v minulém čísle, rozhodli jsme se zapojit místní podnikatele do obecního systému odpadového hospodářství. Tuto nabídku uvítali především ti, kteří dosud neměli uzavřenou smlouvu se svozovou firmou, přestože je to jejich povinnost. Vyhnou se tak případným pokutám při možné kontrole odboru životního prostředí.

Petr Kapal, Veronika Bachová

MOBILNÍ SVOZ NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

proběhne v **sobotu 17. dubna od 8.00 do 9.00** na těchto sběrných stanovištích: Rožďalovice – areál bývalého Strojbalu • Stará Hasina – u autobusové zastávky Ledečky – u hospodářské budovy paní Pletkové • Podlužany – u kapličky

Odpady, které budou přebírány: nebezpečný odpad – oleje, znečištěné obaly, barvy, lepidla, pryskyřice, mastné tkaniny, ředidla, rozpouštědla, kyseliny, zásady, pesticidy, léky, AKU (baterie, monočlánky atd. budou přebírány pouze v Rožďalovicích v areálu Strojbalu), **objemný odpad** – nábytek, linolea, koberce, atd.

DÁRCOVSKÝ CERTIFIKÁT

POTVRZUJEME, ŽE

MĚSTO ROŽĎALOVICE

PODPOŘILO

ZVÍŘÁTKA

V ZÁCHRANNÉ STANICI NA HUSLÍKU

Za Záchranou stanici na Huslíku děkuje

Luboš Vaněk, předseda organizace

Na Huslíku dne 1.2.2021

Rok s covidem

Loni v březnu se v Česku objevily první případy covidu-19. Od té doby u nás na tuto nemoc (nebo s ní) zemřelo téměř 27 tisíc lidí – smutný rekord přinesl letošní březen – 5 tisíc úmrtí za měsíc.

Česká republika bohužel patří k nejhorším zemím v žebříčku odolnosti vůči této pandemii (Covid Resilience Ranking). Opakovaně má nejvyšší počet nově nakažených na 100 000 obyvatel a nejhorší je také právě v počtu úmrtí na milion obyvatel. Některé nemocnice nápor nemocných nezvládají a pacienti je třeba převážet do jiných. Na konci prosince sice bylo zahájeno očkování vybraných skupin, ale dosud má jednu dávku vakcíny 1,2 mil lidí, dvě dávky pak pouze asi 500 tisíc. I v proočkování tedy Česko zaostává.

Život v našem městě je ovlivněn vyhlášeným nouzovým stavem, který je stále prodlužován. Všude na zastavěném území obce je povinná chirurgická rouška, v místech, kde je větší koncentrace lidí pak respirátor FFP2 či KN 95. Většina provozoven (kadeř-

Zejména pro prvňáčky (ale i jejich vyučující a rodiče) je online výuka velmi náročná

nictví, restaurace) je uzavřena, školní výuka probíhá online. Trvá zákaz nočního vycházení, pohyb osob mimo obec byl v prvních třech březnových dekadách zakázán, aktuálně se nesmí mimo okres. Nekonají se žád-

né kulturní ani sportovní akce. V posledním březnovém týdnu byly v Rožďalovicích potvrzeny 4 nové případy, aktuální počet je 34 onemocnění covid-19.

Jiří Rejsek

Od 1. dubna probíhá ve škole povinné testování zaměstnanců

Po letech si hlavně děti užívaly zimních radovánek

V období vegetačního klidu byly prořezány topoly na naučné stezce Holské rybníky

Tradičně na první jarní den se uskutečnil výlov rybníka v Doubravanech

Ve druhé polovině března byla zahájena rekonstrukce (zateplení) bytovky v Zahradní ulici

V Lindnerově ulici pokračuje soukromý investor ve výstavbě bytového domu pro seniory

Ve středu 27. ledna před devátou hodinou večerní likvidovali místní hasiči požár domu v ulici Antonína Majera. K nedohašenému ohništi na poli pod Hájkem u Doubravan hasiči vyjžděli v podvečer v sobotu 13. března. Jako záloha byli také povoláni k požáru autoservisu v nedaleké Pševsi (31. března).

Zdroj: archiv Pavla Klicpery

Ve čtvrtek 25. února uvedla Česká televize v pořadu Gejzír mistryni světa v pole dance Adélu Kapalovou

Na Velikonoce připravil Martin Sausage Dohnal venkovní výstavu kraslic

O Velikonočním pondělí byla výstava instalována na náměstí

Zima doplnila zásoby podzemních i povrchových vod

Začátek nového roku byl deštivý, teprve na Tři krále jsme se dočkali sněhové nadílky, ale během následujícího dne, i když ještě drobně sněžilo, začal sních pomalu odtávat. O víkendu zmizel téměř úplně, ale zkraje dalšího týdne začal do ČR proudit arktický vzduch od severozápadu, který s sebou přinesl ochlazení doprovázené sněžením a později i silným větrem. Napadlo zhruba 10 cm nového sněhu, a děti se tak mohly naplno věnovat zimním radovánkám. Ačkoli v noci klesaly teploty výrazně pod bod mrazu a zaznamenali jsme i několik ledových dnů, rybníky nezamrzly natolik, aby se na nich dalo bruslit. Obleva přišla 20. ledna a během pěti dnů sněhová pokrývka téměř vymizela. Tání zvedlo hladiny vodních toků, zejména Hasinského a Libáňského potoka, v neděli 24. ledna se přelila Hasinská nádrž přes hráz. Následující týden přinesl proměnlivé počasí, v úterý napadlo několik cm sněhu, který však téměř zmizel během čtvrtka, kdy víceméně skoro celý den mrholilo. V pátek pak napadlo kolem 10 cm mokrého sněhu, díky celodenním mrazům se udržel až do poloviny dalšího týdne, kdy přišlo výrazné oteplení (10 °C). Leden byl v souhrnu bohatý na srážky, jejich celkový úhrn 37,3 mm činí zhruba 102 % dlouhodobého srážkového normálu.

Koncem prvního únorového týdne se začalo znovu ochlazovat a již v sobotu vpoledvečer se objevil slabý sněhový poprašek. V noci z neděle na pondělí pak začalo sněžit vydatněji a do pondělního rána napadlo kolem 12 cm čerstvého sněhu, který způsoboval komplikace především v dopravě. Nastalo nejchladnější období letošní zimy, které trvalo až do 17. února, kdy se i denní teploty držely hluboko pod nulou. Během druhého únorového týdne připadlo ještě kolem 5 cm prašanu, od pátku bylo jasno, ale severozápadní arktické proudění s se-

bou přinášelo i silné poryvy větru, který pocitovou teplotu snižoval mnohdy až o 10 stupňů. Oteplovat se začalo koncem druhé únorové dekády, zejména v sobotu 20. února vyšplhaly teploty po vyjasnění až k 11 °C, v dalším týdnu však převládal inverzní charakter počasí s teplotami pouze kolem 5 °C. Náznaky předjaří jsme na chvíli zakusili v úterý a ve čtvrtek odpoledne, kdy po rozpuštění nízké oblačnosti vystoupaly teploty k 10, respektive k 12 °C, příjemně slunná byla také poslední únorová neděle.

První březnový týden přinesl opět inverzní charakter počasí, kdy se mlhy nerozpustily ani v odpoledních hodinách. Víkend byl naopak slunečný, pocitovou teplotu ale snižoval čerstvý severní vítr. Sněhový poprašek, který se objevil po ránu v pondělí 8. března, ještě během dopoledne roztál, ale i po vyjasnění oblohy zůstávalo chladno.

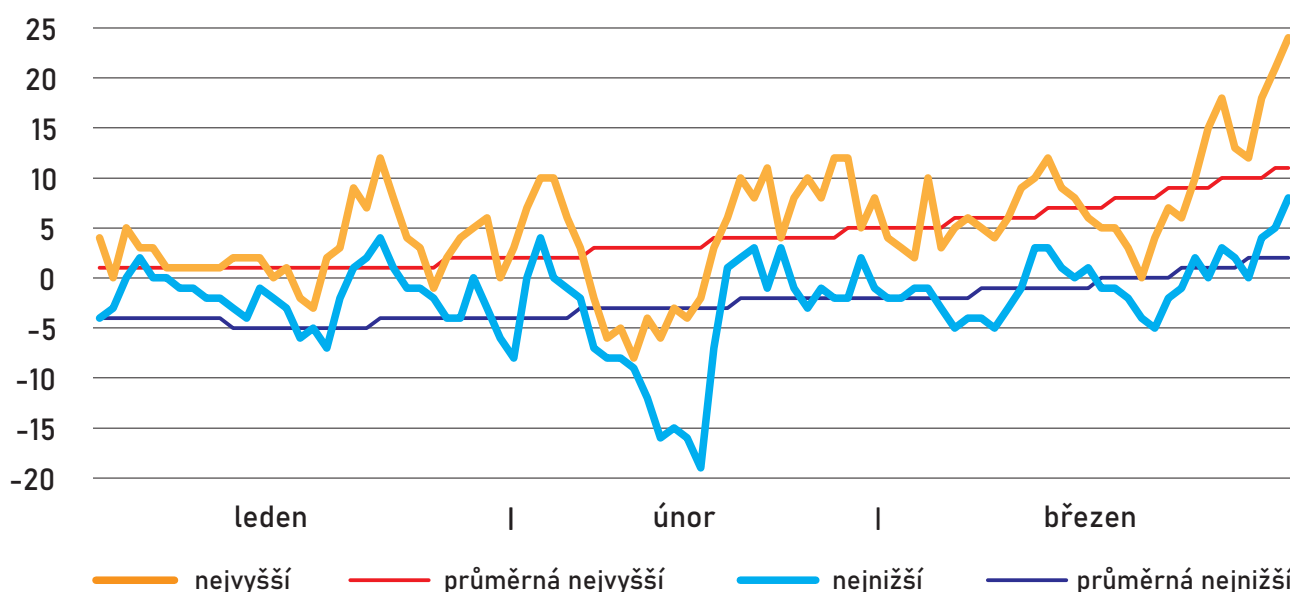
Proměnlivé počasí s občasnými přeháňkami, kdy se na obloze střídaly mraky a slunce, opanovalo i následující dva týdny, teploty byly mírně podprůměrné a často foukal nepříjemný vítr. V pátek 19. března jsme se sice ještě dočkali vydatnější sněhové nadílky, ta však nevydržela ani do večera. Citelné oteplení přišlo v závěru měsíce, kdy rtuť teploměru vystoupa-

la v posledních dvou březnových dnech až téměř k letním 25 °C.

Z hlediska množství vody v půdě je nyní na počátku jara oproti loňsku, kdy chybělo až 40 mm, půda nasycena dostatečně. Díky množství srážek se během letošní zimy také po několika letech zcela naplnily Holské rybníky.

Viktor Dobrev

Přehled teplot v období od 1. ledna do 31. března

Zdroj teplot: AccuWeather

Vážení čtenáři Rožďalovicka, už je to více než rok, co kvůli pandemii onemocnění covid-19 byly poprvé uzavřeny školy. Když k tomu tenkrát došlo, asi nikdo netušil, že některé ročníky půjdou do školy až na konci školního roku pro vysvědčení. Přes léto jsme doufali, že k plošnému uzavření škol už v příštím školním roce nedojde. Chyba lávky...

Podzimní vlna přišla. Provoz škol byl omezen od 12. října, kdy do školy směly jen ročníky prvního stupně, a druhostupňoví žáci byli rozděleni na dvě poloviny a měli být střídavě týden ve škole a týden na distanční výuce. Jen co jsme vymysleli a zorganizovali tuto logistickou „výzvu“, došlo po dvou dnech!!! (14. 10. 2020) k úplnému uzavření škol. Za měsíc, 18. listopadu, se do škol vrátili žáci 1. a 2. ročníku, a od 30. listopadu se přidali zbylé třídy prvního stupně a deváťáci. Žáci 6.–8. ročníku opět rotovali. Vše mělo skončit se starým rokem. Jenže třetí vlna na sebe nenechala dlouho čekat a plynule navázala na druhou.

V lednu 2021 se do školy mohli vrátit jen prvňáci a druháci, ostatní ročníky jsou od té doby až dosud opět na distanční výuce. Jak to bude dál? Nevíme. Budete to vědět dříve než my, protože školy dostanou oficiální informaci z MŠMT datovou schránkou až pár dnů po vyhlášení opatření. Na přípravu všeho pak máme velmi málo času.

Věřte, že distanční výuku nepodceňujeme. Učíme od jara loňského roku minimálně čtyři až pět hodin denně a snažíme se učit co nejlépe. Naše laťka je vysoko

a jsme rádi, že jsme si nedali malé cíle. Vždyť vzdělávání dětí a žáků za tu obrovskou námahu stojí. Bohužel, i přesto řešíme občas výhrady některých rodičů k jejímu průběhu. Občas jsou to poznámky nebo požadavky věčné, často ale nereálné, zcela protichůdné, někdy i úsměvné...

Všichni se určitě shodneme, že distanční vzdělávání není pro žáky žádného typu škol ideální. I přesto jsme nuceni tuto formu využívat na základní škole a nově i v mateřské škole. Podotýkám, že jsme si všichni ve škole moc dobře vědomi toho, jak těžké je toto období nejen pro žáky samotné, ale také pro jejich rodiče, bez jejichž podpory by především mladší žáci a předškoláci nebyli schopni fungovat. S tímto vědomím nastavujeme, a případně pak i upravujeme všechna pravidla.

Těší nás, že jsme byli již na jaře 2020 opravdoví vizionáři a začali jsme používat prostředí Zoom. V některých školách měli učitelé „volné ruce“, a tak co učitel, to jiné podmínky. Pro učitele skvělá věc, protože si každý mohl pracovat tak, jak mu to nejvíce vyhovuje. Ale co žáci? Těm práce v různých prostředích musí vadit. My jsme se snažili dohodnout na jednotném kanálu, kterým budeme s žáky a rodiči komunikovat. Pro učitele to znamenalo několik dnů školení, zkoušení a objeovávání nástroje, který dosud nepoužívali. Velmi rychle jsme se zorientovali a ujednili v názoru, že je potřeba vyučovat všechny předměty online a pouze výchovy vyučujeme formou samostudia. Během roku přišla různá nařízení, více či méně důrazná doporuče-

ní, a nakonec se ukázalo, že náš prvotní úsudek byl správný a většina škol si po různých pokusech a peripetiích také velmi podobný režim nastavila.

Jak dlouho ještě bude distanční výuka trvat? Nevím. Všichni si přejeme, aby se nám všechny děti a všichni žáci vrátili co nejdříve. Do té doby, než k tomu dojde, se budeme snažit učit distančně stejně jako dosud, tedy nejlépe, jak to umíme.

Děkuji všem rodičům za trpělivost. Děkuji za podporu, kterou nám většina vyjadřuje. Víme, jak těžké je toto období i pro Vás, a proto si toho moc vážíme. Obzvlášť v této době povzbuzení všichni pedagogové potřebují, aby vydrželi a neodešly jim síly. Aby je okolnosti nedovedly ke stejnému závěru, který je bohužel na denním pořádku v mnoha školách. Učitelé jsou z distanční výuky a psychického tlaku žáků, rodičů i celé společnosti tak vyčerpaní, že se mnozí rozhodli odejít ze školství... Je mi to moc líto a o to více si vážím svých kolegů v naší rožďalovické škole, že podobným tlakům zatím odolávají. Doufám, že nás (i když teď jenom distanční) vzdělávání dětí a žáků pořád baví a těšíme se na chvíle, kdy se všichni společně sejdeme ve škole a konečně se společně zasmějeme...

Přeji nám všem, aby nás tato doba „nesešla“, aby nás neopustil zdravý nadhled, abychom se nezapomněli radovat z jara a abychom si udrželi pohodu v mysli a pevně zdraví. Fyzické, ale i to duševní.

Opatrujte se...

*Mgr. Iveta Klímová
ředitelka školy*

Základní škola a Mateřská škola G. A. Lindnera Rožďalovice

ZÁPIS dětí do mateřské školy

Příjem žádostí: od 2. května 2021 do 16. května 2021

Způsob odevzdání žádosti:

- vhodit přihlášku s přílohami do schránky před školou
- odevzdat osobně v MŠ
- doporučeně poštou na adresu školy
- elektronicky (pouze: datovou schránkou nebo e-mailem s elektronickým podpisem)

Co je třeba k zapsání dítěte k předškolnímu vzdělávání:

- oboustranně vytištěná, vyplněná žádost o přijetí do MŠ
- rodný list dítěte (stačí prostá kopie)
- vyplněná přihláška ke stravování do MŠ
- potvrzení od praktického dětského lékaře o splnění všech stanovených pravidelných očkování (potvrzení od lékaře není nutné u dítěte, které bude plnit povinnou předškolní docházku)
- povinnost plnit předškolní vzdělávání mají děti, které dosáhnou do 31. 8. 2021 pěti let

Vše lze vytisknout z webových stránek školy www.zs-rozdalovice.cz nebo vyzvednout osobně v mateřské škole.

Základní škola a Mateřská škola G. A. Lindnera Rožďalovice
Škola pro život

ZÁPIS DĚTÍ DO 1. TŘÍDY

Příjem žádostí:

Řádný termín: 1. dubna 2021 – 28. dubna 2021

Způsob odevzdání žádosti:

- vhodit přihlášku do schránky před školou
- doporučeně poštou
- elektronicky pouze:
 - datovou schránkou
 - emailem s elektronickým podpisem

Co je třeba k zapsání dítěte do 1. třídy:

- vyplněná žádost o přijetí k základnímu vzdělávání
- rodný list (u dětí, které navštěvovaly MŠ G. A. Lindnera Rožďalovice rodný list dítěte již evidujeme)

Přihlášky lze vytisknout z webových stránek školy (Dokumenty, Formuláře ke stažení, Žádost o přijetí k základnímu vzdělávání)

Rozhodnutí o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání:

- informace o přijetí dítěte bude zveřejněna 30. dubna 2021 na stránkách školy a ve vývěsce před školou
- po telefonické domluvě s hospodářkou školy bude k vyzvednutí v úředních hodinách od 5. května 2021

Rožďalovice v roce 1911

Poté, co s koncem roku 1869 přestal Jan Rektorys po téměř dvaceti letech zaznamenávat místní události do městské kroniky, se dlouhou dobu nenašel nikdo, kdo by pokračoval v jeho šlépějích, a tak následujících 40 let zejí stránky městské kroniky prázdnotou. Teprve v září 1911 se ujímá vedení kroniky městský tajemník Antonín Matoušů. Zaznamenává však pouze události let 1911, 1912 a částečně i 1913, leč nikterak obšírně.

Po těchto skrovných záznamech zůstává město opět bez kronikáře, a to na dalších jednadvacet let. Co se událo v našem městě před 110 lety nám nyní alespoň částečně nastíní zápisy zachycující některé události roku 1911.

SČÍTÁNÍ LIDU

V měsíci lednu provedeno bylo sčítání lidu a užitečného zvířectva. Napočteno bylo:

a) v městě Rožďalovicích: 1534 obyvatel ve 284 domech. Z těch bylo 727 mužského a 807 ženského pohlaví, 1464 katolíků, 40 evangelíků helvetského vyznání a 30 židů. Národnost vesměs česká;

b) v osadě Zámostí: 212 obyvatel ve 43 domech. Z těchto obyvatel bylo 92 mužského a 120 ženského pohlaví, 209 římskokatolického a 3 židovského vyznání národnosti vesměs české.

Dobytka napočteno:

a) v městě Rožďalovicích: 25 koní, 351 hovězího dobytka, 121 koz, 117 prasat, 1706 slepic, 224 husy, 6 jiné drůbeže a 50 úlů;

b) v osadě Zámostí: 6 koní, 191 hovězího dobytka, 17 koz, 32 prasata, 529 slepic, 82 husy a 4 úly.

ÚPRAVA KANÁLU

V měsíci červenci zřízena část kanálu v ulici od domu Antonína Chromovského čp. 103 k domu Václava Javůrka v délce 28,5 m z cementových rour na místě kanálu starého. Stavbu provedl zednický mistr Josef Malík z Rožďalovic. Náklad obnášel 453 korun 25 haléřů.

DOMEK ČP. 160

Téhož času dokončena na jaře začatá stavba domku Jana Pohla u nádraží a dáno mu čp. 160.

VILA GRÉTA ČP. 184

V létě přestavěn domek čp. 184 ve Vobůrce, který koupila Emma Bunzlová z Prahy a na místě jeho vystavěla vilu nazvanou Gréta.

NOVÁ „VINÁRNA“ ČP. 14

Téhož roku zbořen do základů knížecí hostinec Vinárna a značným nákladem znovu postaven.

TARIF NA VÁHU

Dne 20. června ve schůzi výboru schválen tarif pro vážení na váze obecní, a sice: do 10 metrických centů za 1 metrický cent 2 haléře, přes 10 metrických centů za 1 metrický cent 1 haléř. Poplatek tento neplatí pro členy bývalého kontribučního fondu a pro domácí poplatníky, kteří mají vážit zdarma.

VYSTAVOVÁNÍ PASŮ DOBYTČÍCH

Ve schůzi dne 19. září ustanoven byl za vystavovatele dobytčích pasů a zároveň za prohlížitele dobytka před vydáním pasu tajemník Antonín Matoušů. Odměna za vydání pasu ustanovena 20 haléřů.

STRÁŽNÍK HOZÁK DEFINITIVA

Strážník Václav Hozák ustanoven v téže schůzi definitivně.

LANGMAJER DRNOMISTR

V téže schůzi ustanoven drnomistrem v Rožďalovicích Václav Langmajer za Jana Turinského, který časně ráno dne 8. července po večerní oslavě Mistra Jana Husa jda z hostince upadl na náměstí před vraty radnice a zabil se. Bylo zjištěno, že zemřel na mozkovou mrtvici, nebyla zjištěna opilost.

Kostelní ulice koncem prvního desetiletí 20. století

Na snímku z počátku 20. století je zachycena původní budova hostince Na Vinárně (pozdější Husův sbor). Dole: Radnice po přestavbě v roce 1906

SUCHO A MYŠI

V létě bylo nesmírné sucho a myši polní a hraboši úžasně se rozmnožili. Byly hubeny různými jedy, pastěmi, zhubeno jich mnoho tisíc, a přec jich neubývalo.

Také byly dětmi hubeny a z obecní pokladny vypláceno dětem za dvě myši 1 haléř. Zhubeno jich dětmi a odevzdáno asi

45 tisíc. Teprve mrazy v zimě 1911/1912 myši zahubily.

ŘEDITEL ŠKOL

Od září ustanoven ředitelem obecné a měšťanské školy chlapecké v Rožďalovicích Josef Egert, dosavadní odborný učitel měšťanské školy v Jičíně.

SOKOLSKÝ SLET V PRAZE

Obec darovala na VI. slet všesokolský, který byl roku 1912 v Praze pořádán, dle usnesení výboru ze dne 11. prosince 1911 příspěvek 100 korun.

*Připravil
Viktor Dobrev*

Rožďalovice: význam jména nejasný, rok povýšení na město neznámý

Původ a význam jména Rožďalovice není doposud zcela spolehlivě objasněn. Význačný český jazykovědec Antonín Profous, který se zabýval problematikou místních jmen, ve svém díle *Místní jména v Čechách: Jejich vznik, původ, význam a změny* (1947–1960) odvozuje jméno Rožďalovice od přízviska Rožďál. Lidé z tohoto rodu si říkali Rožďalovici a místo, kde se usadili, se po nich nazývalo Rožďalovice, tedy obec lidí Rožďálových.

Význam a původ tohoto pojmenování pak vykládá dvojím způsobem:

1) vzniklo zveličující příponou *-dl* a příjmení Rožďál ze slova *roždí* > roští, tedy mnohé rozhy (rozha je zastaralý výraz pro letos vzrostlou větvičku, letorost, ratolest, prut či proutek), a znamenalo asi rozcuhanec;

2) vzniklo z přičestí minulého od slovesa růžděti < *róžděti*, tedy v růždí, v růzhy růsti (větvit se, rozrůstat se), a označovalo asi člověka, který měl mnoho dětí. Tento druhý výklad je podle Antonína Profouse pravděpodobnější.

Setkáváme se však i s jinými výklady. Rožďalovice se v nich odvozují od osobního jména Rožďál, které bylo údajně původně jménem zvířecím. V české veršované skladbě *Rada zhovadilých zvířat k člověku* Jana Mantuána Fencla (poprvé vydané samotným autorem roku 1528) nalezneme toto dvojverší: „*Protoť se tebe poněkud obávám, ač pak i Rožďalovský voštip v ruce mám,*“ říká král k medvědovi. Jaromír Sládek, dlouholetý kronikář obce, na základě tohoto dokladu usuzoval, že „rožďalovský oštěp“ byla zbraň, která se používala na medvěda (rožďála). Tím by se podle něj vyloučil další výklad, že slovo rožďál označovalo kunu větevnicki, třebaže se toto jméno někdy také spojuje i s některými místními názvy v blízkém okolí (zaniklý hrad Kuncberk u Křince).

Jaromír Sládek ve svém výkladu vycházel z dřívějších poznatků křineckého kronikáře a regionálního historika Rudolfa Jordána Vonky – tomu však unikl (a možná že záměrně) jeden důležitý fakt: spojení „Rožďalovský voštip“ se objevuje teprve ve druhém vydání *Rady zvířat* z roku 1573, které nepořídil nikdo jiný než zdejší nejslavnější rodák – knihtiskař Jiří Melantrich. To on vpašoval do rukopisu toto slovní spojení místo původního „mocný voštip“.

Městská pečeť z roku 1725. Na protější straně: nejstarší vyobrazení města z roku 1825 od neznámého autora

Jinak se však věrně držel prvního vydání a do Fenclova textu nijak nezasahoval. Ať už byly Melantrichovy pohnutky jakékoliv (literární historik a vydavatel staročeských literárních památek Václav Flajšhans, který tuto textovou změnu odhalil, soudil, že v tomto případě Melantrich „povolil své krajanské slabosti“), jisté je, že tím absolutně padá výklad významu slova rožďál coby medvěda. V době, kdy Melantrich toto slovní spojení použil, bylo slovo Rožďalovice již významově dávno zcela neprůhledné a užívalo se ho výhradně jako vlastního jména.

S největší pravděpodobností převzal R. J. Vonka citaci veršů z *Česko-německého slovníku* Josefa Jungmanna (kde se pouze uvádí, že jde o doklad z *Rady zvířat*), a mylně pak přisoudil jejich původ veršované skladbě *Nová rada* Smila Flašky z Pardubic z roku 1395 (neboť tento rok Vonka ve svém výkladu výslovně uvádí). V *Nové radě* se však takovéto dvojverší vůbec nevyskytuje.

Obdobně lze zamítnout i další výklad jména Rožďalovice z dřívějšího „Rozdělovice“ (které by vzniklo ze slovesa rozdělit). Staročeský hláskový vývoj byl totiž přesně opačný: *‘a’ > ‘ě’*. Navíc grafickou podobu *Rozdzielowice* máme doloženou pouze jednou, a to až k roku 1541, zatímco již od počátku 13. století se v zápisech důsledně uplatňuje podoba s *-a-* (viz dále).

PRVNÍ ZMÍNKY O ROŽĎALOVICÍCH A JEJICH POVÝŠENÍ NA MĚSTO

O založení Rožďalovic, jejich nejstarších dobách, ani o jejich povýšení na město se nám nedochovaly žádné zprávy. Teprve v *Dějínách národu českého v Čechách i v Moravě* (1848–1872) Františka Palackého se k letům 1223–1226 setkáváme se jménem zemana Soběhrda z Rožďalovic, blíže neurčeného rodu. Palacký také poprvé zmiňuje Rožďalovice jako osadu, která ve 12. a 13. století patřila k Boleslavskému kraji, k Havraňské župě – jejím sídlem byla tvrz Havraň, nacházející se poblíž nedalekého Vestce na levém břehu řeky Mrliny.

Mezi významnými majiteli Rožďalovic se objevuje na přelomu 13. a 14. století Plichta z Rožďalovic, přisedící zemského soudu. Již v té době se Rožďalovice vyskytují „jako zboží na dva díly rozdělené“ (August Sedláček: *Hrady, zámky a tvrze království Českého*, 1895), což později vedlo k domněnce, že původ jména Rožďalovice lze vyvozovat od slovesa „rozdělit/rozdělovat“. Jediný doklad, který by mohl alespoň částečně tento výklad podpořit, nacházíme v *Kronice české* (1541) Václava Hájka z Libočan: „*městečko Rozdzielowice*“. Toto dílo bylo však již od konce 18. století považováno za faktograficky velice nespolehlivé, navíc veškeré záznamy v nejstarších historických pramenech se objevují výhradně v podobě „Rožďalovice“:

1223 Zobehird de Roscsalovic
 1226 Zobeherde de Rosalowic
 1318 Boleslaw de Rozalowicz,
 Plichta de Rozczalowicz
 1322 Boleslaus de Rozcalowicz
 1341 Bohussii de Rozczalowycz,
 Jarossio de Rozdczalowicz
 1352 Rozd্যালowicz
 1354 in Rozd্যালowicz
 1405 Rozd্যালowicz, Cunka de Rozd্যালowicz
 1407 in Rozd্যালowicz
 1431 na městě Rozd্যালowicz
 1525 Jan ml. Křinecký z Rožďalovic
 1541 Rozdzielowice
 1566 s řekou, kteráž jde od Rozd্যালowicz
 k Krzinczy.

Dnes tedy není pochyb o tom, že zde existovaly dvě osady téhož jména, toto „rozdělení“ však s původem pojmenování města nemá nic společného.

Dalším významným držitelem Rožďalovic byl Ješek z Rožďalovic, oblíbený u krále Jana Lucemburského. Byl správcem královské mincovny, v níž se poprvé razily zlaté mince podle florentského vzoru. Svému králi věrně sloužil a také s ním po jeho boku společně padl roku 1346 v bitvě u Kresčaku.

S jeho jménem se spojuje také povýšení Rožďalovic na město. Nevíme přesně, kdy k němu došlo, neboť v roce 1666 zachvátil

město rozsáhlý požár, při němž lehly popelem všechny důležité listiny a městská privilegia. Ty byly městu znovu obnoveny v roce 1675 císařem Leopoldem I. na žádost někdejšího držitele rožďalovického panství Leopolda Viléma z Valdštejna.

Kronikář Alois Bořek, který vedl městskou kroniku v roce 1937, jako rok povýšení na město uvádí letopočet 1340 (vzhledem ke králově přízni k Ješkovi to není vyloučeno), nicméně nedokládá to žádným listinným pramenem, který by to potvrdil.

Ve sborníku *600 let města Rožďalovic – 75 let Občanské záložny v Rožďalovicích*, který vyšel v roce 1940, se dočteme pouze toto: „Nyní došla zpráva, že povýšení osady Rožďalovic na město se stalo skutečně za Ješka z Rožďalovic, a to roku 1340.“ Podruhé se objevuje rok 1340 v pojednání o Rožďalovicích, které Alois Bořek sepsal pro publikaci *Čechy krásné* (1948) – opět bez jakéhokoliv odkazu k historickým pramenům.

Později se k roku 1340 kloní i kronikář Jaromír Sládek v příspěvku o historii města, uveřejněném ve sborníku *Rožďalovice 1340–1990* (1990), avšak ani on žádný důkaz nepředkládá. Domníváme se, že v obou případech byl rok 1340 zvolen ad hoc, z důvodů čistě prozaických: kulaté výročí se na obou publikacích lépe vyjímá, navíc oba sborníky byly koncipovány právě jako výroční k tomuto datu. Oba pánové

jistě chtěli povzbudit sebevědomí Rožďalovických poukazem na jejich dávnou minulost. Přání však někdy bývá otcem myšlenky... Máme za to, že nejinak tomu bylo i v obou těchto případech. Není jistě bez zajímavosti, že Jaromír Sládek se ve svém dřívějším výkladu o historii našeho města, zveřejněném v roce 1983 na stránkách *Rožďalovicka*, původně stavěl k roku 1340 – coby konkrétnímu datu povýšení Rožďalovic na město – poněkud rezervovaněji.

Nejstarší záznam, který dokládá, že Rožďalovice jsou městem, tak nacházíme teprve k roku 1431: „Já, Beneš Košík z Lomnice, vyznávám tímto listem zjevně přede všemi, kdož jej uzříte nebo čtúc uslyšíte, že jsem na městě Rozd্যালowicz, na vsi na Podoli, na Lhotě, na dvou plúhú s lukami a pastvami i s řekami na Lhotském a Třebonském, na tiech na rybnících, na lesích na Lhotě, se vši zvoli a panstvím, což k tomu přísluší, nic nevymíňuje, ani pozuostavuje, urozené panie Kateřině z Bergova, manželce svéj milej, tři sta kop grošů věnoval a jie tu to věno ukázal.“

Lze jistě předpokládat, že Rožďalovice byly městem už před rokem 1431, nicméně žádný doklad pro to nemáme, a rok 1340 nelze tedy s čistým svědomím považovat za rok povýšení Rožďalovic na město.

Viktor Dobrev

Zapomenutý olympionik Oskar Hekš, předchůdce Emila Zátopka

Narodil se v Rožďalovicích 10. dubna 1908 jako druhý syn v židovské rodině Bedřicha Hekše a matky Žofie, rozené Brumlové. Bydlel se svými rodiči v nájmu u pana Emila Matesa v Kostelní ulici čp. 121. V roce 1920 se celá rodina odstěhovala do Prahy. Po ukončení školní docházky pracoval jako technický úředník v několika telefonních firmách. Teprve tady se začal věnovat sportu. Ve dvaceti letech začal běhat za Pedestrian klub Vinohrady a o rok později vyhrál mistrovství republiky v maratonu, což v roce 1930 obhájil již jako člen Židovského sportovního klubu Hagibor. ŽSK Hagibor vznikl těsně před první světovou válkou a sdružoval sportovce židovského původu. V krátké době se stal nejúspěšnějším vytrvaleckým běžcem. Vyhrával jeden závod za druhým.

V květnu 1932 zvítězil v maratonu Lány–Praha v čase 2:45:27. V témže roce Československý olympijský výbor nominoval Andreje Engela a Oskara Hekše z Hagiboru na LOH v Los Angeles. Jelikož cesta až na pacifické pobřeží USA byla velmi nákladná, ČSOV nakonec vyslal pouhých sedm sportovců, a i k zajištění této minimální účasti musel dokonce vyhlásit veřejnou sbírku. Také Hagibor přispěl ze svého rozpočtu na účast svých dvou reprezentantů.

Za týden po odjezdu z Prahy přistála výprava československých olympioniků v brooklynském přístavu. Uvítání a pohostinství našich krajanů žijících ve Spojených státech bylo velkolepé. Sdružení krajan-ských spolků uspořádalo pro olympioniky večeri v Národním domě v New Yorku.

To ještě ale čekala výpravu cestu vlakem v úmorném vedru. Dne 21. července byli konečně v Los Angeles. I tady je vítali krajané pozdravem „nazdar“.

Třetí den soutěží se běžel závod na 10 000 m, ve kterém se Oskar Hekš umístil na patnáctém místě. V den, kdy se konal maratonský běh bylo od rána opět vedro. Během závodu měl Oskar smůlu. Nejprve si špatně rozvrhl síly a později si ještě na občerstvovacím stanovišti místo cukrové vody omylem vzal kávu, na kterou nebyl zvyklý. Přes všechny problémy se umístil na velmi dobrém osmém místě s časem 2:41:35. Generální sekretář ČSOV František Widimský, vedoucí naší výpravy na těchto OH, jeho výkon velmi chválil, a dokonce vyslovil domněnku, že by při jeho lepším zajištění na trati dosáhl na medailové pozice. V LA nakonec maličká československá výprava získala čtyři medaile. Vzpěrač Jaroslav Skobla vyhrál zlato, vzpěrač Václav Pšenička a zápasník Josef Urban přidali stříbro. Bronz vybojoval ve vrhu koulí František Douša.

Do Prahy se olympionici vrátili 1. září. Jejich příjezd byl triumfální. V Roudnici nad Labem museli vystoupit z vlaku a zbytek cesty do hlavního města absolvovali na korbě velkého nákladního auta s odkrytou střechou pozdravování davu lidí.

Příští olympijské hry v roce 1936 se měly konat v Berlíně. Od roku 1933 však v Německu vládl Hitler se svojí NSDAP. Začalo se mluvit o tom, jestli olympiádu nepřeložit do jiného evropského města. Nejvíce se hovořilo o španělské Barceloně. Konání her v Berlíně mělo své odpůrce, ale i zastánce. Oskar Hekš byl jednoznačně proti. Postavil se se sochařem Jakubem Obrovským, tehdejším rektorem pražské Akademie výtvarných umění, do čela tohoto hnutí a založili „Výbor za přeložení her z Německa“.

„Práce našeho výboru vedena jest snahou, aby veliké ideály olympijské nebyly zdiskreditovány prostředím, v němž byly by hry konány. Berlín není místem pro konání her. V Německu má jich být zneužito pro podporu a k reklamě Hitlerova režimu.“ Protesty u nás i v zahraničí pokračovaly, ale nebylo to nic platné. V následujících dnech ČSOV oznámil: *„Československý olympijský výbor podal k XI. olympijským hrám svoji přihlášku, a proto pokládá obeslání těchto her za splnění daného slova. Olympijské hry byly pro příští rok určeny Německu. Nad provedením bdí Mezinárodní výbor olympijský, ke kterému má Československý výbor olympijský plnou důvěru, a proto očekává, že olympijské hry v Německu budou provedeny přesně podle olympijského řádu.“*

Berlínské olympiády se Oskar Hekš nezúčastnil. Startoval však na Lidových hrách v Praze, které se měly stát alespoň částečnou protiváhou těch berlínských, jichž nacisté opravdu zneužili. Tím padl v nemilost mnoha funkcionářů i sportovců, kteří nakonec do Německa stejně odjeli.

Za boj proti olympiádě v Berlíně a pro svůj židovský původ byl Oskar Hekš v roce 1941 zatčen a poslán na budování židovského ghetta v Terezíně, kde pracoval do září 1943. Odtud byl převezen do Osvětimi.

Život nadějněho sportovce, olympionika a mistra republiky v maratonu Oskara Hekše vyhasl 8. března roku 1944 v plynové komoře v Osvětimi. Bylo mu nedožitých 36 let.

Zpracoval Rudolf Valeš

Zdroj fotografií: Židovské muzeum v Praze

Na železnici dějou se věci

V minulém čísle Rožďalovicka jsme představili zdejšího patriota a řídícího učitele Josefa Horáka také jako sběratele rozličných příběhů. Dnes přinášíme další dvě úsměvné historky, které zaznamenali, tentokrát z prostředí zdejší dráhy.

AJZNBONSKÁ MAŠKARA

Rožďalovicemi prochází trať z Jičína do Nymburka. První stanice byla jen přízemní budova, vlaků jezdilo málo, ale přece jen spojovala náš kraj se světem. Už tenkrát tu bylo několik rázovitých figurek. To bylo v letech osmdesátých minulého století.

Personál stanice pozůstával tehdy ze tří osob. Především pan přednosta Danda, mračivý starý mládenec, víc nimrod než ouřada, jeho pravá ruka skladník Böhm a „vechtr“ Převrátíl.

Jednou Převrátilovi odjela manželka do Kolína za dcerou, kterou čekala těžká hodinka. Před odjezdem předala Převrátilovi celé hospodářství, aby řádně krmil kozu i králíky, a ještě ve dveřích se zeptala:

„Podojit kozu snad umíš, ne?“

„To bych málo uměl,“ skoro se urazil Převrátíl.

Přišel večer, vechtr si sedl ke koze na stoličku, plechovou dojačku mezi koleny, tahá – ale koza ne a ne pustit. „Aha“, blesklo mu hlavou, „že je ta koza zvyklá na mámu“ a honem vrazil do seknice, natáhl na sebe máminu jupku, zástěru, na hlavu šátek, a vida, koza se umoudřila a mléko crčí pěkně do dojačky!

Vtom hvízdá vlak z lesa Hrádku. Hrom do toho! Stolička letí do kouta, dojačku vrazil do síňky, z plotu rychle sebral červenou fangličku a už stojí v pozoru před vechtrovnou. Večerní vlak se řítí do nádraží, okna plná, všechno se směje a ukazuje rukou...

„Ty lidi se zbláznili, co se tak řehtají?“ myslí si Převrátíl a vrtí hlavou. Za chvíli vlak supal dále, ale už se k němu řítí pan přednosta a zdaleka křičí:

„S kým jste to zas chlastal Na vyhlídce, chlape zatracená?“

„Já... nikde... já nic...“ vyrazí ze sebe Převrátíl.

„Co ta maškaráda? Copak je masopust?“

V tom si vechtr uvědomil své oblečení a pan přednosta burácel dál, ale už trochu mírněji:

„Vy si mne nežádejte, jestli pro tu vaší pitomou mumraj budeme v novinách!“

A taky tam byli. V jičínském Krakonoši, ale pana „forštanda“ zatím už hněv přešel, a tak z toho nic nebylo.

NESLYŠELA...

Před první světovou válkou žila v Rožďalovicích v bývalé Křinecké ulici vdova Kadlová. Zнала mnoho bylin a vyráběla z nich léčivé „kapky“. Byl na ně tehdy velký odbyt. Lidé ji měli rádi, že byla pracovitá a poctivá.

Jednou byla na dříví až někde na Varabuli. S vrchovatě narovnanou nůší na zádech si klidně vykračovala po železniční trati k domovu. A za ní supěl nákladní vlak. Šťěstí, že nejel dnešním tempem, a tak strojvůdce pískal a pískal, aby bába utekla na pěšinu, ale to na Kadlovou neplatilo, byla hluchá jako pařez.

Strojvůdce začal brzdit, ale přece jen ji několik metrů s nůší popostrčil, než se mu podařilo vlak zastavit. A bábě se až na pár těch odřenin nic nestalo.

Sama o tom vyprávěla: „Du si klidně po šínách, myslím si, jestli mi zatím kapky překapaly, a vtom na zádech cejtím, jak do mě někdo zezadu do nůše strká. A pak ještě jeden menší drc a já ležela a nůše na mně. Snad jsem v tu chvíli vtomdlela. A pak jsem viděla, jak nade mnou stojí ajznboňáci a jeden do mne hučel, asi nadával, a nakonec se smál. Nejlepší bylo, že mě vysadili na nějaký vagón, a byla sem našup doma. Zato na stanici se do mě pustili, že prej bych měla platit pokutu, že sem šla po šínách. Bodejť, budu vám ještě platit, když jste mě mohli přejet!“

Připravil Rudolf Valeš

Léta 1963–1964

ROK 1963

Prvořadou záležitostí rybářů z Rožďalovic je v těchto letech snaha co nejvíce potlačit šíření infekční vodnatelnosti u kaprů v našem revíru a chovných rybnících. Při výlovu se rybám provádí koupel v roztoku methylenové modři. Chovným kaprům (generálům) dává hospodář Zdeněk Nechánský injekce – směs vitamínů a antibiotik.

Na členské schůzi je rozhodnuto: ulovený kapr, který je bolavý, nesmí být vrácen vodě. Rybář ho musí zabít a zakopat. Míra kapra byla snížena na 30 cm. Díky těmto opatřením se výskyt infekční vodnatelnosti na Rožďalovicku během let 1963 a 1964 podařilo zmírnit.

V roce 1963 bylo vydáno 79 povolenek dospělých a 21 žákovských.

V létě zasáhla povodí Mrliny opět otrava z droždárny Libáň. Přestože trvala jen krátce, ovlivnila celkový úlovek našich rybářů. V tomto roce bylo uloveno 1399 kusů ryb o celkové váze 788 kg, z toho:

kapr – 388 kusů o váze 454 kg,
lín – 436 kusů o váze 139 kg,
okoun – 233 kusů o váze 34 kg,

úhoř – 88 kusů o váze 62 kg,
pstruh duhový – 53 kusů o váze 17 kg.

Rok 1963 vstoupil do historie rožďalovických rybářů jako období, kdy „zaskřípal“ vztah mezi rybářskou organizací a Místním národním výborem Rožďalovice kvůli pronájmu obecních rybníků.

Kronikář Jiří Pour zapsal v tomto roce do Kroniky města Rožďalovice: „Koupání ve Třeboňském rybníce nebylo letos dovoleno. V červnu se do rybníka vypustily dvě cisterny výkalů ze školní záchodové žumpy na doporučení zaměstnance Státních rybníků Zdeňka Nechánského. Okresní hygienik na základě rozborů vody koupání zakázal. Děti byly odkázány do Hasinského a Pilského rybníka.“

Rada Místního národního výboru Rožďalovice zaslala 5. září 1963 rybářům výpověď z nájemní smlouvy na Třeboňský rybník. Zástupci rybářské organizace napsali 19. září odvolání proti této výpovědi. Celá záležitost se protáhla do roku 1964.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky schválilo dne 5. prosince 1963 nový rybářský zákon č. 102 a 19. prosince byla vydána vyhláška

k zákonu o rybářství č. 103 (zákon i vyhláška platily až do roku 2004).

ROK 1964

Schválením nového rybářského zákona, který nařizoval obhospodařovat každý návesní rybník a vodní nádrž, začaly starosti jak členům Československého rybářského svazu, tak Okresním národním výborům, které jednotlivé rybníky a nádrže přidělovaly. Celou záležitost zkomplikovalo Státní rybářství, které o některé rybníky projeвило zájem. Rybáři z Rožďalovic měli navíc nevyjasněnou záležitost s Místním národním výborem ohledně Holských rybníků, o které projeвило zájem Státní rybářství Chlumec nad Cidlinou. Po celý rok se psaly žádosti, rozhodnutí a odvolání. Několik písemných dokladů, které uchoval hospodář Zdeněk Nechánský, ukazují složitost této doby.

Celou záležitost ukončilo rozhodnutí Okresního národního výboru v Nymburce ze dne 1. prosince 1964, jímž byly přiděleny Holské rybníky a Záměstský rybník Rybářské organizaci Rožďalovice do bezplatného užívání.

Jarní výlov Komory (U sádek) v roce 1963. V popředí zleva stojí: jednatel Miroslav Thám, pokladník Jiří Severa, člen výboru Josef Severa, předseda František Kořínek. Na schodech stojí manželka předsedy paní Růžena Kořínková.

Hospodář Zdeněk Nechánský s prostějovskou frérou

Dalším rozhodnutím ze dne 1. prosince 1964 přidělil ONV v Nymburce rybářům z Rožďalovic do bezplatného užívání vodní nádrže v obcích Ledčky, Křinec, Zábrdovice, Košík, Tuchom, Vestec, Oskořínek a Netřebice. O rok později se však ukáže, že toto rozhodnutí ONV nebude možno realizovat z důvodu nesouhlasu místních národních výborů jednotlivých obcí.

V roce 1964 měla Rybářská organizace Rožďalovice 99 členů dospělých a 25 dětí. V tomto roce bylo uloveno 1658 kusů ryb o celkové váze 1180 kg, z toho:

kapr – 710 kusů o váze 877 kg,
lín – 461 kusů o váze 157 kg,
úhoř – 75 kusů o váze 45 kg.

Pro potřeby rybářské organizace byl zakoupen první rybářský prostředek. Od pa-

na Vladimíra Braborce z Rožďalovic koupili rybáři „Prostějovskou půdní frézu“ za 6700 Kčs.

Výborové schůze se do této doby konaly každý měsíc u předsedy Františka Kořínka doma v Zámostí. V tomto roce se předsedovi (zaměstnanci Československých státních drah) podařilo na schůzování výboru zajistit místnost na nádraží v Rožďalovicích.

Rybářského hospodáře Zdeňka Nechánského lákal kontrolovaný výtěr kapra, proto se pod rybníkem U sádek vybudovaly tři výtěrové rybníčky.

V dalších letech se na nich hospodář pokusil vytírat kapra. Jak on sám říkával, bylo to však velmi náročné na čas, a tak výsledky nepřinesly to, co se od tohoto experimentu očekávalo.

Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství v Praze se souhlasem Okresního národního výboru v Jičíně začlenilo 13. října 1964 retenční nádrž v Zelené Lhotě o výměře 5 ha do rybářského revíru Mrlina 2.

Jan Nožička

VZPOMÍNKA

Odešel Josef Košťák

Ve čtvrtek 18. února zemřel ve věku 78 let Josef Košťák z Rožďalovic, dlouholetý funkcionář místní organizace Českého rybářského svazu Rožďalovice.

Rybářem se stal v roce 1979 a již v roce 1981 je zvolen členem výboru rybářské organizace a zastává funkci referenta pro práci s mládeží. Dnešní padesátníci dodnes vzpomínají, jak je pan Košťák učil základům rybařiny.

O tři roky později je 3. března 1984 členskou schůzí zvolen za předsedu rybářské organizace. V této funkci dovedl rožďalovické rybáře v roce 1991 k samostatnému hospodaření a má velký podíl na vybudování finančně nezávislé a úspěšné rybářské organizace v Rožďalovicích.

V letech 1998–2014 zastával funkci místopředsedy. V posledních letech i přes pokročilý věk pracoval jako člen rybářského výboru. Jeho návrhy a připomínky k činnosti rybářské organizace měly vždy váhu a respekt. Rybáři za vše děkují.

Jan Nožička

Had se zlatou korunkou

Podle žlutých skvrn za hlavou prý již Slované takto označovali našeho nejčastějšího hada – užovku obojkovou (*Natrix natrix*). Nejčastější ovšem není to samé jako běžný. Ale je pravda, že další naši čeští „hadí“ zástupci, tedy zmije obecná a užovky hladká, podplamatá a stromová jsou ještě vzácnější. Zmije se na Rožďalovicku vyskytuje ojediněle a užovka hladká možná – v loňském roce mladý exemplář našel Luboš Janeček v nedalekých Mcelích. Poslední dva druhy užovek se zde nevyskytují vůbec.

Díky zmíněným žlutým půlměsíčkům je u nás užovka obojková snadno rozeznatelná. Ve svém areálu, kterým je celá Evropa až po jihozápadní Asii a severozápadní Afrika, ale tento znak někdy ztrácí, nebo je méně výrazný. Stejně tak je proměnlivé i zelenohnědé zbarvení s černými skvrnkami. Samice jsou větší než samci – vzpomínám si na velkou užovku, kterou se mi podařilo před lety chytit u Žehuňského rybníka – měřila skoro 130 cm.

Podle známé pranostiky by spolu s ostatním „hady a štíry“ měla vylézat 24. dubna. Tady pranostika ale moc nesedí. Štíři na jediné české lokalitě u Slap již vyhynuli (ještě v roce 1977 jsem je tady pozoroval) a hadi se podle průběhu zimy začínají objevovat již začátkem jara. V dubnu se páří a asi po dvou měsících se z naklade-

ných vajíček líhnou malá háďata. Užovka obojková se živí hlavně drobnými rybkami a obojživelníky, při lovu velmi dobře plave a potápí se. Rožďalovicko se svojí sítí rybníků je proto pro ni ideálním prostředím. Ale můžeme ji zastihnout i v blízkosti lidských sídel. Pro ni bohužel, neboť člověk se nejvíce podílí na poklesu jejích počtů. Není to přímým lovem nebo zabíjením, ale především ničením biotopů a intenzivní automobilovou dopravou. Takovou skutečnou pastí je třeba hráz Hasinského ryb-

níka, kde sice nejezdí moc aut, ale přesto zde každoročně zahyne mnoho, hlavně mladých, jedinců.

Z výše uvedených důvodů je tato užovka v ČR považována za ohrožený druh – i v našem okolí se s ní setkáme jenom zřídka. V poslední době jsem ji pozoroval, kromě zmíněné Hasiny, např. u Bučického rybníka a Komárovského rybníka, nebo třeba na naučné stezce u rybníka Třeboňského.

Jiří Rejsek

ZAČAL ČAS MAJEK Dne 25. února pozorovala první letošní majku v Rožďalovicích Pavla Šimůnková, která o měsíc později upozornila na hromadný výskyt cca 20 exemplářů na malé stráničky vedle domu čp. 503 (viz foto). Z Rožďalovic tohoto vzácného jarního brouka hlásili (a fotografovali) ještě Veronika Kočová, Viktor Dobrev a Jan Černoch, z Žitovic Zuzana Malá a ze Sovenic Lenka Cerhová. Na nové lokalitě (okraj lesa jihozápadně od Mlýnce) majku objevil 24. března Adam Rejsek. Tomu se podařilo nalézt v kopidlenské oboře i dva exempláře majky *Meloe decorus*, která by se mohla vyskytovat i v okolí Rožďalovic.

Podél cesty od Zámostského rybníka k lesu byla vysázena nová alej ovocných stromků

Obyčejně neobyčejné

Káně. Pochybuji, že by někdo z nás, rodilých Čechů, tohle slovo neslyšel. Dokonce i význam tohoto slova je drtivě většině lidí znám, přestože se o ornitologii nijak zvlášť nezajímá. Ovšem náš vztah jak ke slovu, tak k jeho nositeli je ve společnosti stále poněkud rozporuplný.

Zalistujme nejprve v *Pravidlech českého pravopisu*. Ruku na srdce, dokážete slovo káně správně skloňovat? Dokážete správně určit jeho rod a přiřadit ho k odpovídajícímu vzoru? Káně lze skloňovat v ženském i středním rodě – ten se používá častěji a skloňujeme ho podle vzoru kuře.

Přestože většina z nás zcela jistě káně, vzhledem k jeho běžnému výskytu, volně v přírodě zahlédla, s jeho spolehlivým určením to už není tak snadné. Pominuli začátečnická nadšení, kdy jsem i já, co by školák, v každém kroužícím dravci hledal orla, káně si lze splést hned s několika dravci. Snad nejsnadněji se dá káně splést se včelojedem lesním, kterého ale prozradí výrazná hlava tvarem připomínající hlavu holuba. Dosti podobným druhem je také moták pochop, především samice a mláďata. Jejich křídla jsou však mnohem štíhlejší a také způsob letu odlišný od letu káně.

V letošním roce bylo káně lesní (*Buteo buteo*) Českou společností ornitologickou zvoleno Ptákem roku. V posledních letech jsou vybírány druhy, jejichž způsob života je více či méně spojen s činností člověka, neboť žijí v jeho těsné blízkosti. A káně, ten obyčejně neobyčejný dravec naší krajiny, si zcela bezpochyby pozornost zaslouží. Přestože jde o běžný druh, v posledních letech vykázal velkou schopnost přizpůsobovat se novým, měnícím se podmínkám.

Káně, jehož druhový název zní „lesní“, je velmi přizpůsobivým druhem. Hnízdí často v těsné blízkosti člověka. Nejoblíbenějším stanovištěm pro hnízdo jsou samozřejmě stromy, ale dokáže zahnízdit i na keřích. Jedno hnízdo u Dymokur se třemi téměř vzletnými mláďaty bylo nalezeno v keři u polní cesty ve výšce pouhých dvou metrů. Jsou známa i hnízda umístěná dokonce na zemi. Podobně nevybírává jsou kánata ohledně potravní nabídky. Přestože starý odborný název tohoto druhu zní *káně myšilov*, velkou část potravy tvoří mršiny. V jednom hnízdě u rybníku Nečas jsem před několika lety zaznamenal

potravní specializaci jednoho páru káněte lesního. Hnízdo bylo plné zbytků ještěrek, slepýšů a užovek.

Káně lesní dorůstá délky 40–57 cm, rozpětí křídel dosahuje 109–136 cm. I hmotnost dospělých jedinců je dosti proměnlivá: 427–1405 g. Samci dosahují v průměru 85 % velikosti samic.

Již v březnu, většinou však až v polovině dubna, se v hnízdě objevují obvykle dvě až tři, výjimečně jen jedno nebo čtyři bílá, červeno-hnědě skvrnitá, průměrně 56 × 45 mm velká vejce vážící asi 60 g. Jsou kladena v intervalu dvou až tří dnů a na jejich 33–35denní inkubaci se podílejí oba rodiče.

Mláďata hnízdo opouštějí po 42–49 dnech, ale stále se nacházejí v jeho blízkosti a ještě dalších 6–10 týdnů jsou rodiči krmena. Průměrný věk se udává okolo 10 let. Nejdelší zaznamenaný věk zjištěný kroužkováním byl u tohoto dravce 17 let.

Mladá kánata je možno pozorovat na podzim a v zimě podél cest a silnic, ale i na jiných vyvýšených místech, pátrající

po své nejběžnější potravě, drobných hlodavcích.

V těchto měsících se spolu s nimi objevují i další severské populace, především velmi podobné káně rousné (*Buteo lagopus*). Obzvláště vzácným návštěvníkem je pak káně bělochvostá (*Buteo rufinus*), které bylo pozorováno před několika lety těsně za hranicemi ptačí oblasti Rožďalovické rybníky.

Přestože káně lesní je druhem velmi přizpůsobivým, člověk mu klade v krajině četné nástrahy a protivenství, proti kterým je i takto přizpůsobivý druh bezbranný.

Jsou to především střety s auty na dopravních komunikacích, úrazy elektrickým proudem v okolí nevhodných typů elektrických sloupů. A nejostudnějšími z nich jsou psychopatickými jedinci cíleně pokládáné otrávené karbofuranové nástrahy, se kterými máme bohužel neblahou zkušenost i z naší ptačí oblasti.

Vladimír Šoltys

Příběh jeřába

Rožďalovicko je oblastí s bohatým výskytem jeřába popelavého. Tento 100 až 120 cm vysoký pták s rozpětím křídel až 220 cm je v přírodě nepřehlédnutelný. Hnízdí roztroušeně na rašeliništích, v rákosinách u jezer a podél řek v lesnatých oblastech severní Evropy. Hnízdní areál zasahuje částečně i do České republiky. Známa jsou například hnízdiště u rybníků v okolí České Lípy. Ale i u Rožďalovic tito nádherní ptáci nalézají klid pro hnízdění. Již mnoho let například každoročně budují hnízdo v zadních partiích Pílského rybníka. V jeho okolí se kromě hnízdícího páru na jaře shromažďuje množství ptáků, kteří se zde zastavují ke krátkému odpočinku na tahu a po několika dnech pokračují dále na sever. Buď pouze do severních Čech, nebo i na větší vzdálenosti. V okolí obce Brodek tyto jeřábí skupinky můžeme pozorovat zejména v březnu.

I já jsem při svých častých návštěvách této lokality jeřáby pozoroval a fotografoval. 29. března 2009 jsem zde vyfotografoval jeřába s barevnými plastovými kroužky na nohách. Na levé noze to byl kroužek bí-

lý, červený a bílý (tato kombinace označuje stát, v němž byl jeřáb okroužkovaný, v tomto případě Českou republiku) a na pravé holeni byla kombinace kroužku červeného, černého a červeného (to označuje konkrétního jedince). Bylo to poprvé, co jsem se v terénu setkal s takto označeným jeřábem. Tehdy mu bylo šest roků. Na internetu jsem si totiž vyhledal, že tento pták byl v roce narození okroužkovaný na hnízdě u Břehyňského rybníka na Českolipsku kroužkovatelem Kurkou 3. června 2003. Přelétl mi nad hlavou, když jsem ukrytý v křoví pozoroval jeřáby pasoucí se na poli s ozimem. V té době už běží naplno jejich tok a ptáci brzy ráno poskakují a tančí své svatební tance. Při těchto jeřábích tancích, kdy dva jedinci stojí proti sobě a vyskakují do výšky, tohoto jeřába na stejném místě vyfotil kolega Luboš Vaněk o tři roky později 21. března 2012.

Prvního dubna 2013 jsem ho opět pozoroval ráno na poli u Libáně. Letěl nad polem ve dvojici a na pořízené fotografii je zřetelná jeho kombinace barevných kroužků. To bylo tomuto ptákovi deset roků. Měl jubileum. Tehdy jsem si položil otázku, kolika roků se takový jeřáb, který každoročně migruje přes Německo až do Francie a Španělska a zpět, může dožít. A zároveň jsem se těšil, až se s ním jako se starým známým opět setkám. K tomu ale zatím nedošlo, i když se nedá říci, že o něm nemám zprávy a nevím, co se s ním děje. Existuje totiž web s adresou icora.de, na němž se zaznamenávají všechna pozorování okroužkovaných jeřábů v Evropě. Pokud sem někdo zadá své pozorování, může potom sledovat všechna hlášení o tomto jedinci od jiných pozorovatelů.

Touto cestou jsem se dozvěděl, že můj jeřáb nejčastěji zimuje v Německu v okolí obce Plessa, což je asi 40 km severně od Drážďan. Čtyřikrát byl v zimě ve Francii a třikrát ve Španělsku poblíž vesnice Gallocanta (100 km JZ od Zaragozy). V Čechách bývá nejčastěji pozorován na jaře v okolí Rožďalovic či Doks, kde možná hnízdí u Břehyňského rybníka nebo v okolí. Poslední záznam o jeho pozorování je z 11. října 2020 v Německu (Plessa) a to mu bylo už přes sedmáct roků. Ale 4. dubna 2021 ho objevil a vyfotografoval Jiří Rejsek u Rožďalovic. Tak to je hezký návrat a doufám, že i já ho ještě někdy u Rožďalovic uvidím, i když tahové cesty jeřábů se v posledních letech dost mění a často na tyto ptáky narazíme u nás i během zimy. Nebo možná ho zde někdy spatříte i vy. Určitě si při tom uvědomíte, co všechno už má tento jeřáb za sebou a také jaký význam má pro výzkum života ptáků jejich kroužkování.

Zdeněk Souček

Rožďalovice šlapou jako dobře namazaný stroj

Městský kronikář, rybářský funkcionář, prý taky hudebník... Již několikrát jsem měl v úmyslu udělat s Janem Nožičkou rozhovor, ale zatím k němu nedošlo. Teprve letošní setkání na tradičním jarním výlovu v Doubravanech mi můj záměr připomnělo. Povídání s ním by dalo na deset rozhovorů – my máme k dispozici bohužel jen několik stránek. Tak alespoň těch pár...

Pro mě patříte neodmyslitelně k Rožďalovicím. Žijete tady celý život?

Ne tak docela. V roce 1978 jsem se oženil s rožďalovickou rodačkou Jaroslavou Vávrovou a přestěhoval se z Nových Zámků do Rožďalovic. Zde jsme společně v letech 1979–1980 postavili rodinný domek čp. 460. Takže je pravda, že většinu života jsem prožil tady.

Já si Vás spojuji s městským úřadem...

No, po politických změnách v roce 1989 jsem přestal dojíždět za prací do nymburské „Zomky“ a začal pracovat ve vznikající soukromé firmě Lunár Jiřího Taxy v Rožďalovicích. Přechod ze špičkové strojírenské výroby k výrobě nábytku byl dosti radikální, ale poznal jsem nové řemeslo, nové stroje a na těch 16 let strávených v Lunáru docela rád vzpomínám. V letech 2006 a 2010 si mě naši spoluobčané zvolili jako člena zastupitelstva města. Tehdy jsem poznal práci na městském úřadu a po dohodě s tehdejší starostou Josefem Nešněrou se ze mě od 1. února 2009 stal technický pracovník města. Práci jsem ukončil začátkem roku 2017 a odešel do starobního důchodu. O rok později mi bylo nabídnuto ještě brigádnické místo, což jsem přijal. Nadále se starám o náš hřbitov, příležitostně sekám městskou zeleň, seřizuji radniční hodiny a v poslední době hlídám stav vody na obecních rybnících. Kriticky suché roky máme snad za sebou. Pokud mi to zdraví dovolí, budu se snažit být našemu městu prospěšný.

Kromě toho dodáváte do našeho zpravodaje zajímavé příspěvky z rybářské kroniky...

Po roce 1998 se mi jako předsedovi rybářů dostaly do ruky staré rybářské dokumenty a mě napadla myšlenka sepsat rybářskou historii. Začal jsem navštěvovat

starší rybáře a dělal si poznámky z jejich vyprávění. Sháněl jsem staré fotografie, dokumenty, rybářské legitimace a další věci související s rybařinou. Se psaním kroniky jsem neměl žádné zkušenosti, ale láska k rybařině a nadšení mě dovedly k tomu, že jsem v roce 2003 napsal první řádky kroniky rybářů z Rožďalovic za uplynulých 60 let. V roce 2007 byla historie rožďalovických rybářů sepsána a na poslední stránku třetí knihy kroniky bylo možné napsat „dohnal jsem čas“. Dnes je hotová čtvrtá kniha rybářské kroniky, ve které jsou zaznamenány události posledních let.

Přeskočili jsme, jak jste se k rybářství vlastně dostal...

Rybářské zákony na přelomu 60. a 70. let dovolovaly dětem a mladistvým lovit ryby na zákovskou (pionýrskou) povolenku. Dospělým rybářem se mohl zájemce stát až od 18 let. Členem rybářské organizace Rožďalovice jsem z tohoto důvodu od roku 1972. Jako mladý rybář pamatuji např. výstavbu rybníka v Podlužanech v roce 1973. Po dokončení stavby rodinného domku jsem se zapojil do práce kolem rybařiny naplno a v roce 1984 mě zvolili členem výboru. Od roku 1986 jsem vedl rybářský kroužek na zdejší škole a v letech 1998–2014 jsem byl předsedou rybářů. V té době zastávala moje manželka Jaruška funkci jednatelky, a tak po 16 let stáli manželé Nožičkovi v čele rybářské organizace Rožďalovice. To, co v těchto letech rybáři na Rožďalovicku vybudovali, bylo snem několika generací našich předchůdců. V roce 2014 moje manželka z výboru odešla a já přijal její místo a funkci jednatele vykonávám dodnes.

Tím se dostáváme k aktuálnímu stavu organizace...

Jako dlouholetý funkcionář si začínám uvědomovat, že čas se zastavit nedá. S přibývajícimi lety ubývá sil i elánu a přichází

doba předat funkce mladším. Mám radost, že tento proces u rožďalovických rybářů probíhá téměř dokonale. Podařilo se nám získat holskou soustavu rybníků do sportovního revíru a tím se nám rozšířily možnosti rybolovu. S tím ale také přibyla starost, jak tyto vody zarybnit – vše postupně řešíme. Zaznamenáváme nárůst členské základny i velký zájem cizích rybářů o zakoupení hostovské povolenky. Jsou to skutečnosti, které nám pomohou i v budoucnu udržet rybařinu na vysoké úrovni. Před časem jsem v Rožďalovicku nazval náš revír „rybářský ráj“. Za tímto tvrzením si stojím i dnes.

A tradiční rybářské závody?

Ty pro mě byly vždy svátkem. Nikdy mi nešlo o to nacytat co nejvíc ryb, ale sejít se s kamarády, popovídat, vyměnit zkušenosti a posedět při společné zálibě. Jako vedoucí rybářské mládeže jsem poprvé organizačně zajistil závody dětí v roce 1987. Bez přerušení celých 33 let byla moje účast na dětských závodech samozřejmostí. Teprve „covidový“ rok 2020 tuto tradici přerušil a dětské závody se nekonaly.

Pro dospělé rybáře se závody poprvé konaly v roce 1992, a když se tehdy na rybníku v Podlužanech sešlo 70 rybářů, byla velká starost je tam vůbec srovnat. Staly

se tradicí na čtrnáct let. Zájem ale pomalu upadal a v roce 2005, kdy se zúčastnilo pouze 23 rybářů, jsme si s manželkou, která mi s organizací pomáhala, řekli, že končíme. Až zahájení rybolovu na nově zbudovaném rybníku Babínku v roce 2013 dalo nové možnosti. V roce 2014 se konal první ročník „Hasinské čtyřladvacíky“ a 22. června 2020 se, covid necovid, na těchto závodech sešli rybáři již posedmé. Dnes závody zajišťuje mladší generace rybářů a já mám radost z našich nástupců.

Asi deset let jste také městským kronikářem...

Prvním člověkem, který si v roce 2007 přečetl rybářské kroniky, byla tehdejší kronikářka města Svatava Krumpholcová. Její hodnocení bylo: „Ty jsi to psal s láskou a to je u kronikáře to nejdůležitější“. Téměř okamžitě mi nabídl, abych převzal psaní městské kroniky. Tuto nabídku jsem přijal a v roce 2009 se stal i městským kronikářem. Kronika města je psaná od roku 1848 a já jsem v pořadí dvanáctý kronikář. Že mé zápisy a myšlenky zde zůstanou pro příští generace Rožďalováků tak, jako zde zůstávají zápisy mých předchůdců, je pro mě největší radost.

Někde jsem viděl Vaši starší fotografii se saxofonem...

Ano, muzika je mým druhým největším koníčkem, ale to by bylo na dlouhé vyprávění. Můj děda Karel hrával ve třicátých letech minulého století na lesní roh v dechovce kapelníka Chromovského v Rožďalovicích. Zde se u kapelníka Svobody naučil hrát na trubku také můj otec Josef. Mě učil ve druhé polovině šedesátých let na klarinet a saxofon rožďalovický kapelník Josef Čech. Ten tehdy vedl hudební soubor Osvětové besedy v Oskořínku.

V patnácti letech jsem odehrál svoji první plesovou sezonu a ples požárníků 31. ledna 1970 byl mým prvním hudebním vystoupením zde v Rožďalovicích (později na tento ples byla otištěna v *Rožďalovicku* 3/2020 – pozn. jr).

Tak jako každý mladý muž jsem v devatenácti letech nastoupil na základní vojenskou službu. 1. října 1973 mi začala dvouletá vojna u Posádkové hudby v Českých Budějovicích. Dva roky strávené mezi profesionálními hudebníky, to byla „muzikantská škola“.

Jan Nožička se narodil 28. října 1954 a svoje mládí prožil v nedalekých Nových Zámkách. V letech 1969–1972 se vyučil provozním zámečníkem v Železničním odborném učilišti v Nymburce. Následujících 20 let pracoval v Závodech oborové mechanizace (ZOM), později v rožďalovickém Lunáru a na městském úřadu.

Se svojí ženou Jaroslavou má dva syny a dceru a těší se ze šesti vnoučat. Již od dětství má dva velké koníčky – rybařinu a hudbu.

Začátkem osmdesátých let jsem zažil poslední vystoupení dechové hudby Josefa Holého z Hasiny. Tím skončila slavná doba dechových souborů v Rožďalovicích. V roce 1983 jsem dostal nabídku od hudební skupiny MAVIS (Malá vokálně-instrumentální skupina) z Libáně. S touto partou muzikantů jsem zažil nádherných 27 let muzikantského života jako tenorsaxofonista. Zábavy, plesy, taneční, podnikové večírky – toto vše jsme byli schopni odehrát.

Přibývajících roky a zdravotní problémy kamarádů z kapely ukončily činnost MAVISu v roce 2010. Dnes si doma zahrají jen pro svoje potěšení a zavzpomínám na doby dávno minulé.

Ještě k Vaší zmínce o hřbitovu...

Koncem roku 2010 se stal starostou Petr Kapal a ten mě o několik měsíců později pověřil vedením pracovní skupiny. V Rožďalovicích začaly velké proměny. Jsem hrdý, že jsem se na nich mohl svojí prací podílet. V roce 2011 proběhla první část úpravy Panské zahrady, v roce 2012 pak likvidace „domu hrůzy“ – bývalého objektu Lesní správy. V letech 2012–

2013 následovala generální oprava rožďalovického hřbitova. Při této úpravě bylo zrušeno 180 zanedbaných hrobů. Na dalších 80 zrušených hrobech zůstaly stát většinou pískovcové náhrobky, které by bylo škoda zničit. Často se jedná o malá umělecká díla, stará více jak sto let. S Viktorem Dobrevem jsme domluvení vydat v našem zpravodaji podrobnější článek o rožďalovickém hřbitovu, a tak nechci více prozrazovat.

Zdá se, že jste s životem v Rožďalovicích spokojený...

Proměna našeho města v uplynulém desetiletí je nepřehlédnutelná. Jako kronikář mám stále o čem psát. V každém roce se v našem městě něco opraví, zrekonstruuje nebo postaví. Je logické, že deset lidí – deset názorů. Jeden by to udělal tak, druhý onak a nelze vyhovět všem najednou. V úvodu svého vyprávění jsem se zmínil, že jsem vyučený nástrojař, a tak v závěru použiji výraz ze svého bývalého oboru: „Rožďalovice šlapou jako dobře namazaný stroj.“

*Rozhovor připravil
Jiří Rejsek*

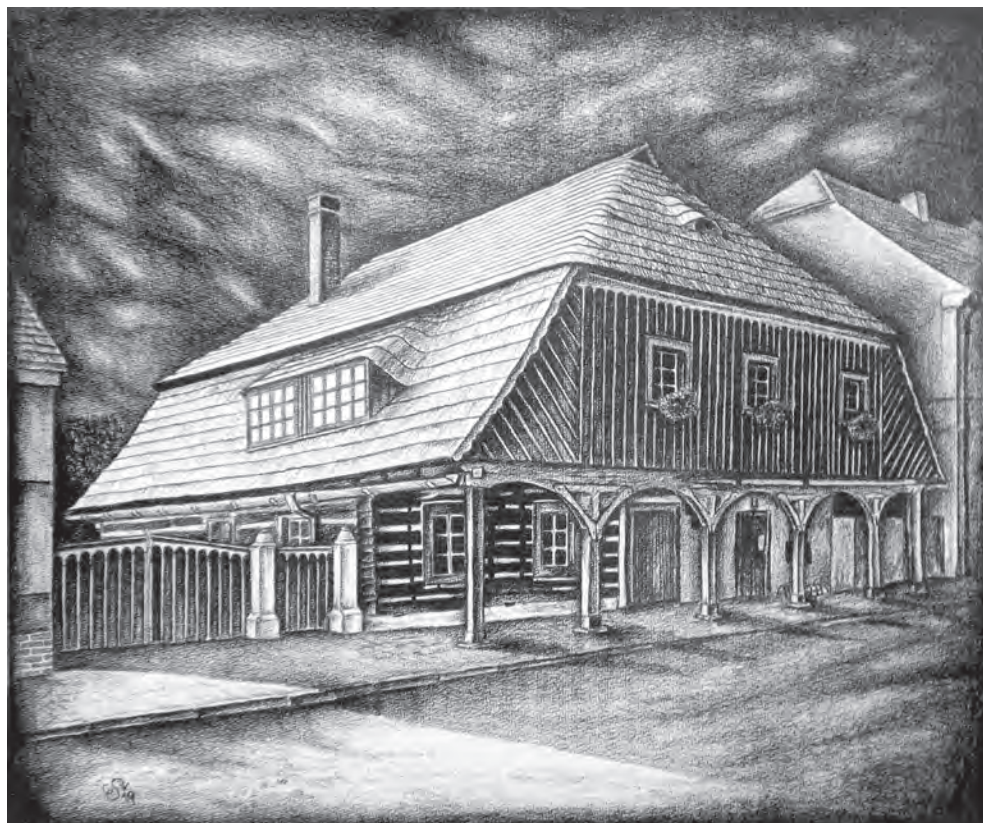
Rožďalovice nad Trnavou, 70x56 cm, 2021

Studánka u rybníka Komora, 59x60 cm, 2019

Studánka u Třeboňského rybníka, 59x59 cm, 2020

Galerie Melantrich
60x50 cm
2019

Ulice Obůrka, 70x55 cm, 2021

Veduta od Židáku, 70x55 cm, 2021

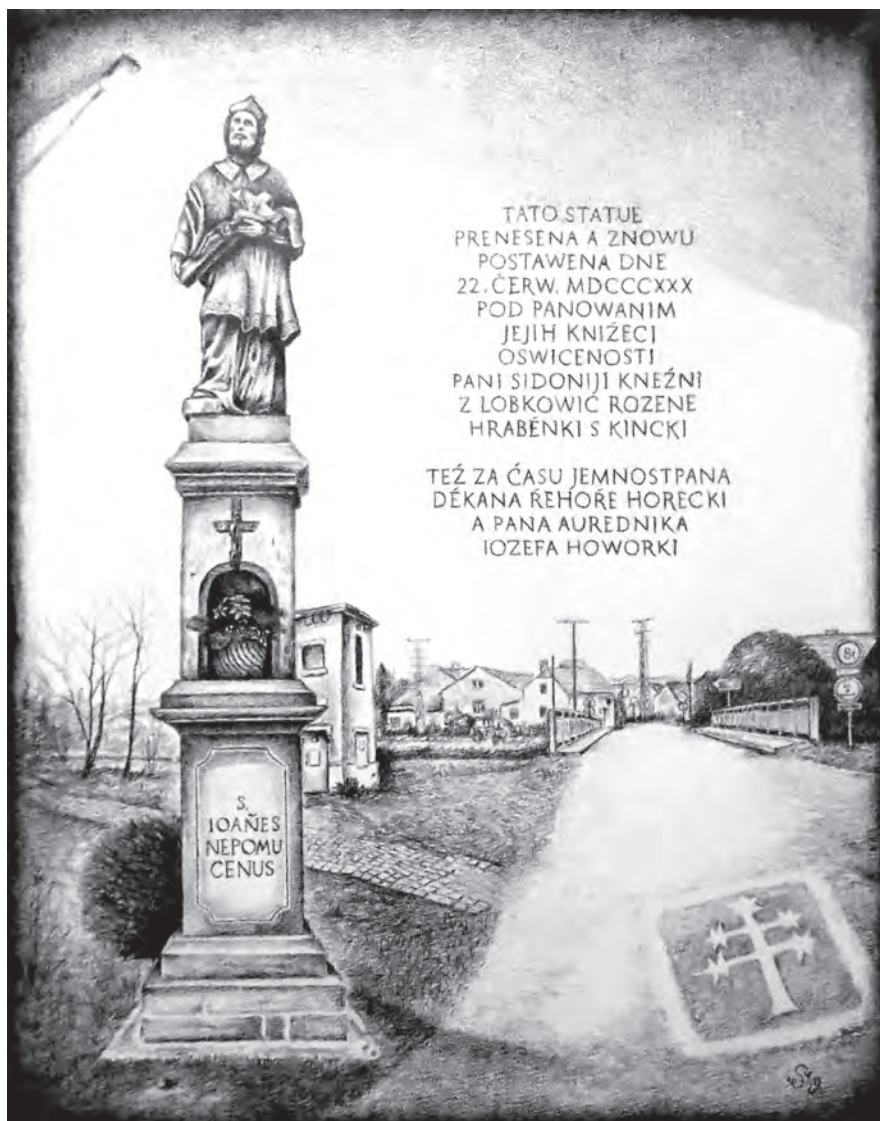
Bučický mlýn, 59x60 cm, 2019

U Isidora, 55x65 cm, 2020

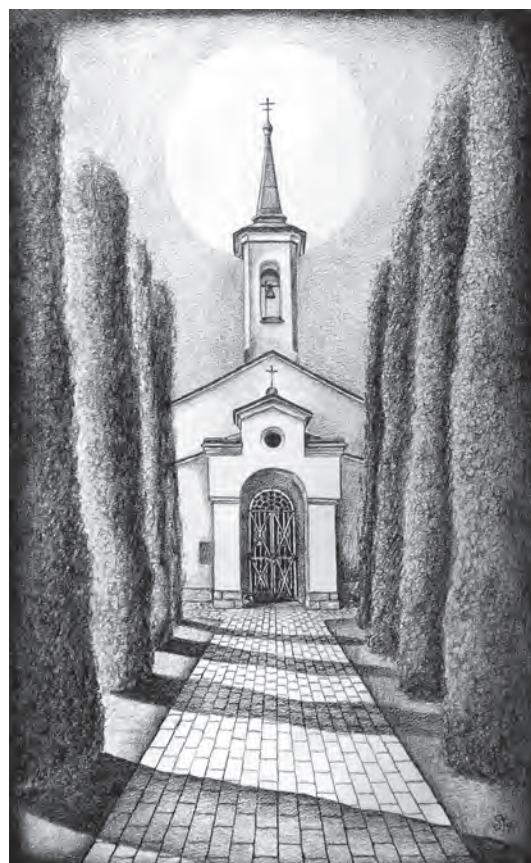

Sv. Jan Nepomucký
(Záměstí)
55x70 cm
2020

Náměstí (cukrárna Epiro)
58,5x60 cm, 2019

—
Kaplička na hřbitově
43x70 cm, 2019

Jojo Moyesová: *Jako hvězdy v temné noci*

Alice Wrightová doufala, že sňatkem s pohledným Američanem Bennettem Van Clevem unikne sešněrovanému životu v Anglii. Jenže ani její manželství, ani život v zapadlém koutě Kentucky se nevyvíjí tak, jak si představovala. Nadšeně tedy uvítá možnost zapojit se jako dobrovolnice do projektu takzvané Koňské knihovny, který má za úkol šířit literaturu a vzdělanost v odlehlých oblastech Appalačských hor. Alici, Margery a tři další odvážné ženy čeká cestování na koních nebezpečnou divokou krajinou, boj s předsudky místních lidí vůči ženám, přistěhovalcům i lidem jiné barvy pleti, ale také nádherné ženské přátelství, soudržnost i láska. Jojo Moyesová ve svém nejnovějším románu tentokrát přináší výpravné historické drama z dob americké hospodářské krize, vycházející ze skutečných událostí.

Caroline Montague: *Tajemství italské vily*

Itálie 1937. Alessandra Marstonová truchlí nad ztrátou svého manžela Anthonyho, když zjistí, že zdědila rodinné sídlo svých předků – vilu Duranteových skrytou hluboko v kopcích malebného Toskánska. Touha po novém začátku ji přiměje opustit i s dcerou Dianou domov v Londýně a vydat se vstříc druhé šanci. V neznámém prostředí a s novým jménem. Před blížící se válkou se vila stává nejprve domovem samotné Alessandre, její rodině a přátelům a poté i všem, kteří se potřebují ukrýt. Do toho vstoupí Davide, mladý muž, který skrývá pravdu o tom, kým doopravdy je, a Diana začne hledat svou lásku tam, kde jí to zdravý rozum v této nelehké době vylouvá...

Samantha M. Bailey: *Na pokračí sil*

Jeden krátký moment na nástupišti navždy změní dva osudy. Ale nic není, jak se na první pohled zdá... Ve zlomku vteřiny se Morganin život obrátí vzhůru nohama. Neznámá žena jí vloží do náruče své dítě a pak skočí pod rozjetý vlak. Morgan ji nikdy předtím neviděla, a nedokáže pochopit, co donutí člověka k tomu vzdát se vlastního dítěte a takovýmto způsobem spáchat sebevraždu. Když Morgan vyslýchá policie, dozvídá se, že žádný ze svědků nepotvrdil její výpověď. A jakmile vyšetřovatelé zjistí, že sama dlouho touží po dítěti, stává se okamžitě podezřelou. Aby dokázala svou nevinu, snaží se zjistit, co žena dělala v posledních dnech svého života. Pomalu jí začíná docházet, že Nicole Markhamová věřila, že jsou ona i její dítě v nebezpečí. Teď by mohlo to samé hrozit i Morgan. Byla Nicole novopečená matka bojující s paranoiou? Nebo jde o něco mnohem horšího?

Anders de la Motte: *Jarní oběť*

Nový psychothriller z pera Anderse de la Motte, stálce na nebi hvězdných švédských autorů. Valpuržina noc, rok 1986. Magické oslavy nástupu jara v lesích kolem zámku Bokelund v jižním cípu Švédska vydaly svou oběť – šestnáctiletou Elitu Svartovou, zabitou rituálním způsobem. Zbytek dívčiny rodiny zmizel beze stopy. Třiatřicet let poté se do téhož zámku nastěhuje doktorka Thea Lindová. Fascinována dávnou tragédií i místními legendami o divokém lesním muži postupně odhaluje až příliš podobností mezi vlastní bouřlivou minulostí a Elitiným životem. Pravda o její smrti nevyšla nikdy najevo. A jaro 1986 se s jednou mrtvolou nespokojí...

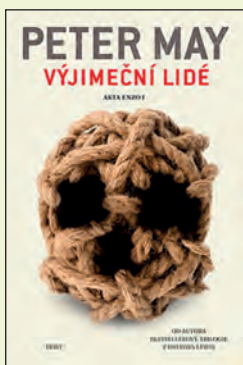
Mandy Robotham: *Dítě třetí říše*

Anke je vězeňkyně v lágru, a aby přežila, dělá to, co umí nejlépe – pomáhá svým spoluvězenkyním porodit a starat se o novorozence. Jenže pak si její činnosti všimne kdosi důležitý a Anke čelí zdrcující volbě. Eva Braunová totiž čeká děťátko. Poslouží Anke budoucnosti říše, kterou nenávidí? Nebo obětuje život nevinného dítěte pro lepší zítřky celého světa? V luxusním sídle v Berghofu se bude hrát o víc než jen o život jednoho dítěte.

Marie Lacrosse: *Vinařství – Nový začátek*

Manželství služebné Ireny a bohatého dědice Franze mělo být sňatkem z lásky. Ale po hrozném odhalení Franzova otce opustí těhotná Irena milovaného ženicha bez slůvka rozloučení. V osamění přivede na svět malého syna a nastoupí do práce jako dělnice v jedné z textilních továren. Pracovní podmínky jsou tam příšerné a Irena musí dít do úplného vyčerpání. Potom se však seznámí s charismatickým dělnickým předákem Josefem, který jí poskytne zázemí a dodává sílu. Přestože Irena stále ještě miluje Franze, naváže s Josefem milostný vztah. Ale dokáže ztrátu Franze opravdu překonat?

Peter May: *Výjimeční lidé*

Sázka odstartuje pátrání biologa v nevyřešených francouzských případech v prvním dílu série Akta Enzo. Deset let stará záhada — zmizení geniálního Jacquese Gaillarda, přednášejícího na elitní francouzské vysoké škole, se stane předmětem sázky. Enzo Macleod, který opustil Skotsko i slibnou kariéru ve forezních vědách a nyní vyučuje biologii ve francouzském Toulouse, si ji nemůže dovolit prohrát. Doufá, že se mu s využitím nových vědeckých metod podaří zjistit, co se s Jacquesem Gaillardem stalo. Enzo přijíždí do Paříže, aby se tu setkal s novinářem Rogerem Raffinem, autorem knihy o sedmi slavných nevyřešených vraždách, mezi něž zařadil i případ Jacquese Gaillarda. Neidentifikovaná lebka v kufru nalezeném v pařížských katakombách Enza záhy navede na stopu rafinovaně ukrytých Gaillardových zbytků.

W. Bruce Cameron: *Příběh Ellie*

Ellie je výjimečný pes s výjimečným posláním. Už od štěněte se učí, jak se stát pátracím a záchranářským psem. Dokáže vystopovat dítě ztracené v lese nebo najít zraněnou oběť pod troskami domu. Hledá lidi. Zachraňuje je. Právě proto je na světě. Ellie však musí dokázat víc. Její psovodi – ovdovělý Jakob a osamělá Maya – ji potřebují také. Lidé se totiž mohou ztratit mnoha různými způsoby, a pokud má Ellie splnit úkol, pro který se narodila, musí zachránit ty, jež miluje nejvíce ze všech. Dobrodružství statečné fenky Ellie z bestselleru Psí poslání přináší nyní jeho autor i malým čtenářům od 8 let.

Jeff Kinney: *Deník malého poseroutky – Samá voda*

Malý poseroutka popatnácté! Užije si Greg s rodiči letní výlet? Greg Heffley a jeho rodiče se vydávají na výlet a hodlají si ho pořádně užít! Vysněný letní ráj ale vezme brzy za své, když se zaseknou v kempu. Do toho se přičiní mraky a začne pořádný slejvák, který Heffleyovým na náladě moc nepřidá. Dají se tyhle prázdniny ještě zachránit, nebo budou mít vody za chvíli až po krk?

Ledové království II

K Else promlouvá záhadný hlas! Společně s Annou, Kristoffem, Svenem a Olafem se vydává na dobrodružnou cestu na sever, neproniknutelnou mlhou, do dalekého neznáma. Právě tam, jak Elsa věří, najde odpovědi na otázky týkající se dávné historie arendellského království a zároveň odhalí původ své kouzelné moci. Království je v ohrožení a času není nazbyt...

Vstupní budova do cukrovaru nedlouho před demolicí na snímku z konce 60. let 20. století (archiv města Rožďalovice)

Současný pohled (25. března 2021), foto Viktor Dobrev

